

ב. מתנת שביב מרע ר"ל.

א"א: בתוך אוצרי הספרים אשר בבית עקד של British Museum בלונדון ראיתי הגדה של פסח מדפוס ישן נושן והיא בלי ספק הגדה הראשונה אשר נדפסה ספר בפני עצמו ולי נראה שהוא דפוס רימיני. הספר נכרך במכסה של קלף ועליה נכתב בפנים שמר מתנה של שכיר מרע אחד אשר היה דר ברימיני בשנת 1890² ואמרתי להדפיסה כמו שהיא ורק במקומות מעטים אשר הכתב בכר הוא מטושטש ולא יכולתי לברר האותיות הצגתי סימן שאלה כזה?

בשם השם אמן. מעידים אנו, משולם בר יהודה ומנחם בר' דניאל ז"ל, ומשה בר' שלמה י"ש"ר"ו¹) ממצירטא²) כולנו דרי עיר ארימנו³) עדות ברורה ונאמנת ומקוימת עדים התומי מטה מה שהיה בפנינו ברביעי בשבת בארבעה עשר יום לירח אב שהוא י"ד ימים לחודש אנושטו חדשי חמה שנת חמשת אלפים ומאה וחמשים ושנים לבריאת עולם למנין שאנו רגילין למנות פה בעיר ארימנו היושבת על גהרי אויסא⁴) ומריקייא⁵) ועל שפת הים איך שלח בשבילנו ר' מנחם בר' נתן ז"ל ונכנסנו אצלו ומצאנוהו חולה כדשכיב ורמי אערסיה אבל דעתו מיושבת עליו ושכלו עליו חזק גם לשונו ומילולו מוכנים בפיו ויודע לדבר ולשמוע היטב ולישא וליתן בשאר בני אדם המהלכין על רגליהם בשוק וצוה לפנינו מחמת מיתו ופייסנו וכך אמר לנו שבו הנה לפני במתון ושמעו היטב כל מה שאני אומר ויכנסו דברי באזניכם ותתכוננו בשכלכם בהם והווי עלי עדים על כל דברי אלה אשר אני מצוה בפניכם ובאזניכם לפי שרצוני שיהיו שרירין וקיימין וכתבו וחתמו בכל לשון של זכות וראיה עם כל כח ודין וזכות שיוכל להעשות כדין תורתנו הקדושה וכתיקון חכמינו ז"ל. ביד ר' נתן נבדי מקבל מתנותי אלו וכיד יורשי אחריו וכיד הכאים מכתו לזכות ולראיה מחמת שברצון נפשי בלי שום אונס ורוחק רק בלב שלם ובנפש חפצה וגם דעתי מיושבת עלי כמו שהיה מעולם אלא שאני נקן וחולה מוטל במטה כאשר אתם רואים בעיניכם ומרגיש אני בעצמי כאיש אשר נלכד במצודת המות אמרתי אצוה קודם מותי ובעוד שמלולי ודבורי ישר כל מה שיעשה מממוני אחרי מותי וכיצד ואיך ולמי אניחנו בענין שאחרי פטירתתי לא תהיה פריץ יוצאת וצוה? אדם אצוה ואניח מממוני למ? הים ראל⁶) ה' בולוניי' כסף ישנים וטובים, עוד אצוה ואניח לתיקון חוף ארימנו העיר הנזכר עיר דירת ראל ה' בולוניי' כסף ישנים וטובים ויפיים גיב, עוד אצוה ואניח

1) ר"ת יהיה שנים רבות וטובות. 2) Macerata 3) Rimini 4) Avise 5) Marecchia 6) Real Bologna

לתיקון חומות רומא עיר מולדתי ראל ה' בולוניי' כסף ישנים וטובים ויפים ג"כ, עוד אצוה ואניח לתשלום ממון מה שהיה לי שלא כדון בין בידיעתי בין שלא בידיעתי ראל ה' בולוניי' כסף ישנים וטובים ג"כ, עוד אצוה ואניח בתורת ירושה לר' אליא נכדי בר ליאון גיסי ז"ל בתורת ירושה ראל' ה' בולוניי' כסף ישנים וטובים, עוד אצוה ואניח בתורת ירושה לר' יצחק נכדי בר ליאון גיסי ז"ל בתורת ירושה ראל ה' בולוניי' כסף טובים וישנים ג"כ אלו הם אשר זכרונני מאוד בחיים ואשר עשו לי כבוד, ובלבד כאשר הם, עוד אצוה ואניח בתורת ירושה לר' דניאל בר' יואב ז"ל נכדי בר ליאון גיסי ז"ל ראל' ה' בולוניי' כסף ישן טובים ויפים ג"כ, עוד אצוה ואניח אשר ר' נתן נכדי יתחייב לפרוע כל אלו ההנחות והירושות הכתובים לעיל אשר הנחתי והורשתי ולא יוכל למאן, עוד אצוה ואניח בתורת מתנה לר' נתן נכדי הנזכר בר ליאון גיסי ז"ל כל שאר ממוני כלל ופרט הן ספרים הן מעות הן נכסים הן משכנות הן בגדים הן בהמות הן מטלשלין הן קרקעות הן בתים הן חנויות הן כתבים הן אמנותי הן כל דבר ודבר מה אחר כל אשר ימצא מממוני מתהום ארעא עד רום רקיעא כלל ופרט הכל אני נתן במתנה לר' נתן נכדי הנזכר בר ליאון גיסי ז"ל ובמתנה גמורה מתנת ספרהסיא מתנת עלמין מתנה הלוטה שרירא וקיימא עם כל כח ודין וזכות שאוכל ליתנה לו כדון תורתינו הקרושה ובתיקון חכמינו ז"ל מתנה דלא להשנייא מן יומא דנן ולעלם, וכן אני אומר לכם מעתה ר' משולם בר' יהודה ז"ל ור' מנחם בר' דניאל ז"ל ור' משה בר' שלמה י"ש"ר"ו עדים הנזכרים כתובו בשוקא וחתמו בספרהסייא כי הכי דלא תהוי כמתנה טמירתא ומעתה לא יהיה לא רשות ולא כח ולא דין ולא זכות ולא שולטנות לבריה מה באיזה מין וצד ועניין שיהיה לא קרוב לא רחוק ולא בריה מהאחרת לא יהיה להם לא רשות ולא כח ולא זכות ולא שולטנות על ממוני כלל כלל, וכן אני מנחם הנזכר בר' נתן ז"ל מאשר ומקיים וכן אני רוצה די לא תעדה ואנו העדים הנזכרים חתומה משה כראותינו ר' מנחם הנזכר בר' נתן חולה ודעתו מיושבת עליו וכשמעינו מפי ר' מנחם הנזכר בר נתן ז"ל כל הצוואות וההנחות והירושות והמתנות עם כל התנאים הכתובים לעיל גם כי מתוך חולייו זה נפטר ר' מנחם הנזכר בר נתן ז"ל והלך לו לבית עולמו האוסף נפשות הצדיקים אליו יצורר נפשו בצרור החיים ולנו ולכל ישראל חיים שבק בראותינו כל אלו הענינים אנחנו עדים הנזכרים חותמי משה קיימנו צוואתו ? ? כל אשר צוה ואמר וחתמנו ונתננו ביד ר' נתן נכדו. ? אחריו הבאים מכחו לזכות ולראיה. אח"כ באו החתומים הנ"ל.